

עלון ניצוצי הכולל

יוצא לאור ע"י כולל להוראה 'כולל מוהר"א ש' מיסודו של
כ"ק מוהר"א ש' זצוק"ל בנשיאות מוריני ורבינו הרד"צ שליט"א

עלון מס': 69

פרשת: מקץ

דבר המערכת

"אם אין קמח - אין תורה": בשבוע האחרון עמלים מספר אברכים מהכולל על פתיחת מיזם - "היכל התבשיל והחסד", המיזם יספק מידי בוקר, בין השעות 09:00-10:00, ארוחת בוקר חמה, טרייה ומזינה ל-40 אברכים יקרים, עמלי תורה, הלומדים בכולל. זו הזדמנות נדירה עבורכם לזכות בתואר "פרנס היום", ולהשביע נפשות אברכים עמלי תורה. להשתתפות בזכות עצומה זאת ניתן לפנות לאחראי המיזם, האברך אליעזר דוד שטיינר, בטלפון 055-400-0514. יישר כוח לאברכים היקרים שפועלים למען כלל הלומדים, ישלם ה' שכרם.

מזל טוב: ברצוננו לברך מקרב לב את האברך היקר מזכיר הכולל שפועל רבות לסיוע וקידום הכולל - הר"ר חיים נחמן לשם נ"י, לרגל הולדת הבת. אברכי הכולל וראש הכולל שליט"א מברכים אותו ואת נאות ביתו שירוו רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם ויזכו לשמחות ושפע גשמי ורוחני בביתם אכי"ר.

דבר ראש הכולל

אל תחלום...

"ויהי מקץ שנתיים ימים, ופרעה חולם..." ויש לרמז פסוק זה על כל אדם שחי בעולם הזה שבעים שנה, וכבר הגיע זמן קיצו שצריך לצאת מזה העולם, והנה מתבונן שמכל שנות חייו **זכה לנצל רק "שנתיים ימים"**, שבהם למד והתפלל ועשה מעשים טובים, וזה "ויהי מקץ", אין ויהי אלא לשון צער, שבסוף ימיו אדם מצטער מדוע לא ניצל את ימיו ושנותיו, וכילה אותם בהבל ובבהלה, ולא קבע עיתים לתורה, שהנה נשאר לו רק שנתיים ימים בלבד, ומגלה שכל הימים עברו כחלום יעוף, וזה "ופרעה חולם", פרעה לשון גילוי, ומלשון "פרעו אהרן", והנה הכל זה "חלום..."

ומה כבר יש לחלום? בספר "בראשית" שמלאה חלומות (אברהם, יעקב, יוסף, לבן, פרעה, שרי פרעה) אנו רואים את ההבדל בין חלומות של הצדיקים, לבין חלומות של הרשעים, הרי אמרו חז"ל "שאין מראים לו לאדם אלא מהרהורי לבו", וצדיקים שחושבים ומדברים מהקב"ה במשך כל היום, רואים את הקב"ה בחלום, כמו יעקב אבינו - "והנה ה' ניצב עליו" - אבל פרעה שחושב מפרות ושבלים ומהעולם הזה, חולם על "שיבולים ופרות..." שר המשקים חולם על כוס יין, ושר האופים על סופגניות...

ועיקר העיקרים, הוא שאדם צריך להתעורר מהחלום הארוך כל כך בחיים שלו, ואם הוא כבר מבין שצריך להתעורר, שלא ימשיך לישון כמו פרעה, כמו שכתוב "וייקץ פרעה", והנה אם כבר התעוררת, תקום, והנה... **"ויישן ויחלום שנית", פרעה שוב שוקע בשינה.**

אמנם יעקב אבינו - "וייקץ יעקב משנתו" - ומיד - **"ויאמר אכן יש ה' במקום הזה"**, מיד מעורר את עצמו הנה הזמן עובר והקב"ה נמצא כאן, ויש לי למלאות את הימים והשנים בתורה ובתפילה ובנקודות טובות.

והנה היוונים רצו "להשכיחם תורתך", ולהחשיך עיניהם של ישראל, בבחינת "וחושך על פני תהום", ולתת לבן אדם לשקוע בהבלי העולם ובתרבות יוון, שזה הקליפה הכי קשה שמתחילה בדבר קטן, ואח"כ בדבר גדול, י', נקודה קטנה, אח"כ, ו' יותר יותר ואח"כ - י - יותר גדול להשקיע את האדם יותר באדמה, ובתאוות העולם הזה.

וצריך להפוך את קליפת יוון ל - נוי, להתעלות, ולראות את הנוי והשבח של עם ישראל, והנקודות הטובות שיש לכל בר ישראל, להודות ולהלל להקב"ה, על כל הניסים והנפלאות שעושה ה' יתברך לנו.

בחנוכה אנו רואים שכל יום הוא "מוסיף והולך", עד שהגענו ליום השמיני, והשאלה נשאלת, **מה קורה יום לאחר חנוכה, האם זה נפסק?** אלא צריך לדעת שכל יום ויום שווה הרבה, ואם מוסיפים ומנצלים כל יום בתוספות קדושה וטהרה, האור לא נפסק לעולמי עד, כי "המאור שבה יחזירנה למוטב", אלא שלא זוכים לראות זאת בחיים חיותו, אלא רק לאחר שמגיע קצו של האדם, והחכמה להאמין

**בברכת שבת שלום ומבורך
הרב גד סולומון ראש הכולל**

שבכל יום האדם מתעלה יותר ויותר.

זמני השבת

ר"ת	מז"ש (נארים)	כניסת שבת	ירושלים
17:51	17:19	16:04	ירושלים
17:52	17:20	16:18	ת"א
17:49	17:18	16:07	חיפה
17:48	17:16	15:55	יבנאל

שאלה: שמעתי שבעליית שלישי ביום "זאת חנוכה", בקריאת "זאת חנוכה המזבח" מסוגלת לעשירות, מהיכן מקור סגולה זו?

תשובה: ידוע ומקובל מספרי חסידות שיום זאת חנוכה מסוגל להמשיך כל מיני ישועות בכלליות, ואחד מהם הוא ענין **"השפעת הפרנסה"**, הנמשכת מאוצר מתנת חנים של השם יתברך **במיוחד ב"זאת חנוכה"**, כמו שמובא בספרי אמרי נועם מדזיקוב (חנוכה ח"א, ס:), שלאחר השבעה מדות שהם "לך ה' הגדולה והגבורה" וכו', נאמר "והעושר והכבוד מלפניך", שלאחר השבעה ימים ביום השמיני ממשיכים פרנסה ועשירות, ו**"זאת חנוכה היא 'זזאת' - הברכה אשר ברך משה**.

ומשום כך יש **שקונים בדמים יקרים** את עלית שלישי בזאת חנוכה, משום שבעלייה זו ישנם כל הסיכומים של כל הקערות והכפות והמזרקי כסף, וכן נזכר כמה פעמים בעלייה זו "כסף", ואמרי אינשי שהוא סגולה לעשירות.

אמנם לעניות דעתי, אין לעשות מזה תחרות ועסק יותר מדי מזה, כי הפרנסה תלויה בידו של הקב"ה, אשר נותן חיים לכל חי, ולכל אחד נותן פרנסתו בכבוד, ובמקום זה יש לנצל את היום הקדוש הזה בתפילות ועתירות על פרנסה בקלות.

שאלה: מה מקור לסגולת "הנחת הפתק" בחנוכייה ב"זאת חנוכה", לשנה הבאה, שמעתי שאם מניחים פתק וכותבים משאלה, ושנה הבאה פותחים הפתק רואים שהמשאלה התגשמה?

תשובה: אין מקור מוסמך לסגולת הפתק בחנוכייה, ומדובר במנהג עממי שהתפשט בשנים האחרונות, ומקורו רק ברשתות החברתיות (ה' יצילינו), ללא מקור כלל וכלל ביהדות הקדושה.

ויש שהסתייגו מסגולה זו, וטענו כי ייתכן שהוא **מושפע ממנהגים נוצריים** כמו עץ המשאלות של חג המולד רח"ל.

ואדרבא, ביום הקדוש של זאת חנוכה יש לאמץ מנהגים שהובאו בספרי החסידות, שזאת חנוכה זה המשך של ימים הנוראים, ויש לסיים את התהלים, ושם שלחו לנו פתק לא טוב, נתעקש ונבקש מהקב"ה שיקרע את הפתק הרע, ונזכה לשנה טובה.

שליחת שאלה לרב: kolelmoharosh@gmail.com

האם מותר

להסתפר אחר חצות ביום חול? וכן בערב שבת?

תשובה: "בענין להסתפר אחר חצות היום, מדינא דגמרא הוא שלא יאחר תפילת מנחה, ולכן אחר מנחה מותר בכל ענין, אבל לפי דברי האריז"ל אחר הצהריים הוא זמן דינים, ואז אסור להסתפר.

ואפילו בערב שבת לא יסתפר אחר חצות, כי אז הוא זמן התגברות הדינים, ולכן טוב להזהר בזה, אף שאין לנו עסק בנסתרות"

(אשר בנחל חלק פ"ט עמ' קנ"ו)

מעלת לימוד ההלכה מספרי ברסלב

"גם בענייני התורה הקדושה שמעתי מפיו הקדוש, שאינו מסכים על אלו הלומדים והגדולים שרוצים דיקא להמציא חדשות, כגון איזה דין חדש או איזה הנהגה חדשה, וכוונתם אינה על האמת לאמיתו רק להמציא חדשות, ואמר שהיא תאוה אצל הגדולים להמציא חדשות דיקא, ולא היה דעתו מסכים על זה כלל, כי אין אנו צריכים להמציא חדשות, רק העיקר שיהיה כוונתו אל האמת לאמיתו"

(חיי מוהר"ן סימן קצ"ד).

הקדשות

העלון מוקדש

לזכות **רפאל רחמים בן סלימה** לבריאות איתנה ורפואה שלימה במהרה.

העלון מוקדש

לזכות מירב בת ידידה תחי' ומשפחתה ברכה והצלחה בכל.

פניני אוצר לאברכי הכולל

אתה צריך לדעת, אברך אחר החתונה יש לפניו שתי דרכים, או שנמשך אחר הבטלה שמבטל את הזמן עם אישתו וכו', אשר אחר-כך יוצא מזה קלקולים גדולים, מריבות וכו', עד גירושין, חס ושלום וכו', או שלוקח את עצמו ללמוד תורה בטהרה ואישתו מאוד מעריכה אותו... אז השלום בית מאוד חזק.

ולכן תציית אותי, תישאר בכולל ותלמד אשר אין עוד טוב מלימוד תורה הקדושה, חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי, ראש-השנה, פרק ד, הלכה ח): 'כיוון שקיבלתם עליכם עול תורה - מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם'.

(מכתב כ"ד שבט תש"ע)

דרשות מוהר"ש לאברכים

אם מדברים עם האישה שטויות, אז משטויות תמיד יוצא אחר-כך מריבות, מכל שטות שמדברים עם האישה - יוצא מריבות. לדוגמא, מספרים לה: 'זה ככה, וזה ככה, זה הלך ככה, וזה הלך ככה'; זאת אומרת הכנסת בבית שמדברים מ'זה' ומ'זה', והיא מתחילה גם-כן לדבר מ'זאת' ומ'זאת', סתם דיבורים. וזה גורם אחר-כך לויכוחים.

אבל אם הדיבור הוא מסיפורי-צדיקים, או פרשת-השבוע, או דברים מעניינים, הלכות מעניינות - אז האישה מתחילה להיות "אחד" עם הבעל, כמו שכתוב (שבועות ל: עבודה-זרה לט): 'אשת חבר הרי היא כחבר'; מה זה 'חבר'? תלמיד חכם שזוכה ויושב ולומד - הוא מת'חבר' אל התורה... וכשהבעל יושב ולומד, ומשתף את האישה במאמר חז"ל מעניין, סיפור על צדיק, או איזה עניין מפרשת השבוע - אז הבית מתהפך לבית של תורה.

(דרשה 'דעת לאברכים')

סיפור לשבת

אפרים-פישל ישב במשרדו בפנים נפולות. מפעל העורות שלו בעיירה רוסלביצ'י, שהיה לשם ודבר, עמד שומם. הסיבה הייתה ידועה: ולאדק הגוי, שכנו צר העין, פתח מפעל מתחרה והוריד את המחירים לרמה בלתי אפשרית כדי למוטט את פרנסתו של היהודי. הלקוחות התפתו, ואפרים-פישל נותר עם מחסניו המלאים אך ללא קונה. הוא קיבל את הדין באמונה, והקדיש את שעות הבטלה הכפויה ללימוד תורה.

כשהגיע החורף והשלג כיסה את הדרכים, גבר העוני. למרות המחסור, לא ויתר אפרים-פישל על נסיעתו השנתית לרבי לוי-יצחק מברדיצ'וב לרגל חנוכה.

במוצאי נר ראשון, כשעמד לפני הצדיק, לא עצר עוד ברוחו ופרץ בבכי מר. הוא סיפר על התנכלות הגוי ועל מטה לחמו שנשבר.

הרבי שקע בשתיקה ממושכת. לבסוף ביקש מאפרים-פישל להמתין עד לאחר הסעודה. כשחזר החסיד אל הקודש, נטל הרבי קולמוס ורשם מילים אחדות על פתק קטן. "אלו דמי החנוכה שלך", אמר ומסר לו את הפתק המקופל. "מחר, בצאתך מהעיר, פתח את הפתק וקרא את תוכנו. אך עליך להיזהר שהפתק לא יאבד לך, שכן אם חלילה יאבד - תישא אתה בתוצאות".

למחרת, בתוך סופת שלגים עזה, יצא אפרים-פישל מהעיר. ברגע שפתח את הפתק, טלטלה חזקה של העגלה גרמה לו להישמט מידו. הרוח העיפה את הנייר אל המרחב המושלג. אחוז תזזית זינק אפרים-פישל מהעגלה והחל לרדוף אחרי הפתק, מבוסס בשלג העמוק עד כלות כוחותיו. לבסוף נחת הפתק, והוא זינק עליו ואחזו בחוזקה.

על הנייר נכתב רק שם הרבי: "לוי יצחק בן שרה-סאשע". אכזבה מרה מילאה את לבו. "זה הסוד?" תהה בייאוש, "זה מה שיצילני?". אך כשניסה לקום, נתקלה רגלו בחפץ קשה. הוא חפר בשלג וגילה תיבה ישנה. כשפתח אותה, נעתקה נשימתו: התיבה הייתה גדושה במטבעות זהב עתיקים.

באותו רגע הדהדו במוחו דברי הרבי: "אתן לך דמי חנוכה"

הקדשות

העלון מוקדש

לזכות יגל בן יפה נ"ו.

העלון מוקדש

לזכות מיכל שירת בת אביבה שלי תחי' לזיווג הגון במהרה.

השלום בפרשה

אתה הבעל - אתה אשם!!

ובעצם **זוהי עבודת המידות שלנו**, בהקדמה לקונטרס וידעת כי שלום אהלך (לר' חיים פרידלנדר זצ"ל) מובא: "עלינו לדעת כי רוב הקשיים של שלום בית נובעים מתוך טבעו של האדם, מידותיו ותכונותיו, ואם כן, הפתרון מושרש בשיפור טבעו, מידותיו ותכונותיו. בודאי, לא קל להשתנות. אבל זוהי משימת חיינו!" כלומר, **היכולת להאשים את עצמי תגיע רק לאחר עבודת מידות חזקה ועקבית**, וכמו שבעבודת ה' אני לעיתים כושל כך גם בחיי הפרטיים; לא תמיד אני הוא הצודק! וכבר אמר מרן הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל: "מי שלא לומד מוסר זה יכול להוות בעיות אחר כך בבית. מי שלא לומד מוסר, לא מכיר את המושג שנקרא 'להאשים את עצמו', על כל דבר הוא חושב היא - אשמה, וזה יכול לגרום לבעיות רבות בחיים".

מילתא דבידותא: שיכור ופזול התנגשו זה בזה ונפלו. התעצבן הפזול ואמר לשיכור: אולי תסתכל לאן שאתה הולך? השיב השיכור בלעג: אולי תלך לאן שאתה מסתכל... כך - **בדיוק נראים אלו שלא מחפשים להשתנות: תמיד ימצאו הם את האשמה אצל הזולת**. ולוואי ונזכה להיות מאלו המוצאים את האשמה אצל עצמם!

מחקר מעניין בדק כיצד מגיבים בני זוג לאחר כישלון: זוגות קיבלו משימה "מכשילה" לביצוע, כשהכוונה למשימה בלתי אפשרית, כמו: לבנות פאזל כאשר חלק אחד חסר. נמצא, שזוגות מאושרים נטו להאשים את "המציאות החיצונית" בכישלון ולומר: "זה היה משחק קשה מדי", לעומת הזוגות הלא מאושרים שהאשימו זה את זה בכישלון במשחק, ואמרו: "אם הייתי משחק לבד הייתי מצליח, בגללה נכשלנו".

הביטוי המעשי לכך הוא שבעת התמודדות עם קשיים, ינסו בני הזוג למצוא את הסיבה או את הפתרון הרצוי לשניהם מבלי לראות אחד בשני כגורמיו. בואו ונזכור כי "אף אחד לא השתנה לטובה משום שחלו בו חסרונות!" אם חפצים אנו לקחת את הזוגיות שלנו למקום טוב יותר הגיע הזמן שנלמד לקחת אחריות על מעשינו ועל תוצאותיהם, - ובמקרים של כישלון נתמודד עימו בגבורה ולא נזרוק את האשמה על בן זוגנו.

וכשאדם מתאפק ועוצר את כעסו ואינו מאשים את אשתו, זוכה לפרנסה בשפע, וזה הרמז "ויתאפק ויאמר שימו לחם", מובא בשם צדיקים שהאדם מתאפק ולא צועק ולא מאשים, אומר הקב"ה "שימו לחם" שיזכה לפרנסה הבאה בזכות האשה שנקראת "לחם", ואומר רש"י "נתאמץ" כי צריך הרבה להתאמץ בשביל זה, וכן התרגום אומר "ואתחסיין", היינו זה החיסון כנגד כל המרעין בישיין של המריבות והמחלוקות שמגיע על ידי האשמות. **שנזכה לדעת שאנו הבעל ואנו הראש, ואנו אשמים, אזי נדע להתייעל ולתקן קודם את עצמנו, וממילא יתוקן הכל**.

בפרשתנו שר המשקים אומר לפרעה: "את חטאי אני מזכיר היום, **פרעה קצף על עבדיו** ויתן אותי במשמר". שאל הרב יצחק זעקיל פולק שליט"א, לשם מה הוסיף שר המשקים ש"פרעה קצף על עבדיו"? היה די לו לומר "את חטאי אני מזכיר היום"?

ויש לומר כי **דרך הצדיקים לתלות כישלונם בעצמם, כפי שמצינו** כשמצאו גביעו של יוסף בשקו של בנימין, אמר יהודה "האלוקים מצא את עוון עבדיך", ותלה מיד את הדבר בו ובאחיו.

לא כן **הרשעים שדרכם תמיד להאשים אחרים בכישלונותיהם, שר המשקים שהיה רשע, אמנם ידע שהוא חטא שהרי נמצא זבוב בכוס שהוא הגיש לפרעה, אך תלה את זה שהוכנס לכלא בכך ש"פרעה קצף", דהיינו שפרעה היה כבר בכעס, ולולא כן לא היה בחטאו סיבה מספקת להושיבו בבית הסוהר, מידה זו של האשמת אחרים היתה כל כך טבועה בו, שלא רק בלבו חשב כן, אלא אף העז פנים לומר זאת למלך, ולהאשים את פרעה**.

נשקף זאת **במעשה "שלא היה"**: כשטרף הנמר את הכבשה ייסר אותו מצפונו במשך ימים ספורים. - בכיותיה ובכיות ילדיה הדהדו במוחו, והוא התקשה להירדם בלילות. וכשכבר הצליח לעשות זאת, הבעיות חלומות רעים את שנתו. **כינס, אפוא, הנמר אסיפת חירום של חבריו הקרובים** ושפך בפניהם את ליבו. החברים הביטו בו בעיניים מנומרות שסימן שאלה ענק הצטייר בתוכן: "נו, באמת... האם אתה אשם שתקף אותך רעב? מה עוד יכול היית לעשות?!" **הכבשה היא האשמה**, שלא התחשבה ברגשות הרעב שלך ועברה מול עיניך... "כן! כך בדיוק נראה מי שמאשים אחרים!

כמה אנו צריכים להיזהר בביתנו, ובאשת בריתנו, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, והטבע הבריא של כל אחד לתלות את חסרונותיו, כשלונותיו ובעיותיו באחרים, **והכי קל לזרוק את האשמה על האשה** ולומר לה "את אשמה בכל מה שקורה לי!" החוסר פרנסה, הבעיות, ההתמכרויות שלי, **הכל זה בגללי!** וכשהיא אומרת לו מדוע אתה מאשים רק אותי, יש לו ראיות והוכחות לכך, שהיא אשמה בהכל, כדרכו של "אדם הראשון" שהאשים את אשתו חוה על מה שאכל מעץ הדעת, במקום לתלות האשמה בו.

אמנם דרכם של צדיקים לתלות חסרונם וכשלונם בעצמם, וזה כל אחד צריך לדעת שהכל תלוי בו, והכל זה בגללו, והוא צריך לתקן את עצמו, ולא להאשים את אחרים. וזה היה תשובתם של אחי יוסף שאמרו: "אבל **אשמים אנחנו על אחינו**", יוסף הצדיק כששמע את אחיו שהם מתחרטים ואומרים שהם אשמים במכירתו, ולא שכל אחד זרק האשמה על השני, אלא כולנו אשמים, גרם ליוסף לבכות ולהתרגש, ולהבין שהם חוזרים בתשובה שלימה, ולכן עשה את כל מה שעשה כדי לגרום להם לומר זאת.

מתוך תכנית גדול השלום - להדרת חתנים ויעוצ' זוגי, לפרטים: הרב גד סולומון 054-846-9717

קו שיעורי 'שלום
בית' ו'טהרת
המשפחה'
077-323-7830
שלוחה 1 גברים
שלוחה 2 נשים

רוצים לזכות ל'יום
שלם לימוד תורה'
של אברכי הכולל
לע"נ, לרפואה,
לזיווג, וכד'
חייגו
04-648-1112

כולל מוהרא"ש ש"ע עמותת 'תורת חסד - תפארת אברכים'

- טלפון המשרד: 04-648-1112 (א-ה 09:00-18:00)
- פרטי החשבון: בנק מזרחי טפחות (20) סניף נשר (523) ח-ן 265789
- ביט/פייבוקס: 054-8469717
- נדרים פלוס: בחיפוש 'כולל מוהרא"ש'
- אתר: כולל-מוהראש.ישראל
- לקבלת העלון במייל: kolelmoharosh@gmail.com